

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

STATSVETENSKAPLIGA INSTITUTIONEN

HADE SVERIGE RÄTT TILL ANDRUM?

- en argumentationsanalys av beslutet att strama åt migrationspolitiken i samband med flyktingkrisen år 2015

Andrea Lindahl

Examensarbete:	Kandidatuppsats, 15 hp
Program:	Statsvetarprogrammet, SK1523
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	Ht/2017
Handledare:	Henrik Friberg-Fernros

Abstract

Syftet med uppsatsen är att, med hjälp av en argumentationsanalys, pröva den rödgröna regeringens argument för sina åtstramningar i migrationspolitiken under flyktingkrisen. Utifrån de tre empiriska premisserna i regeringens huvudargument så går det att fastställa att regeringens argument bygger på en korrekt faktagrund. Det vill säga att det faktamässigt är korrekt att det (1) initialt sett innebär en ekonomisk kostnad och en samhällsbelastning med asylinvandring, (2) att Sverige tog emot oproportionerligt många asylsökande jämfört med andra EU-länder och att omfördelningen av asylsökande länder emellan brister vilket resulterar i att fler tar sig till bland annat Sverige. Det är också korrekt att regeringens införande av en restriktiv migrationspolitik resulterade i en minskning i antal asylsökande (3). Men när det kommer till den normativa premissen (4) att Sverige har rätt att få bördan minskad och att slutsatsen (5) då skulle bli att agerandet var rätt så motsätter jag mig detta och menar att det inte går att rättfärdiga på moralisk grund. Jag menar att även om Sverige tog emot fler asylsökande än andra EU-länder behöver det inte betyda att det är rätt att försvåra för skyddsbehövande att söka asyl. Däremot tror jag inte att fri rörlighet är enda lösningen för globala ojämlikheter utan att det handlar om att arbeta på flera fronter och att det vore önskvärt med en fördelning av resurser och asylsökande länder emellan. I uppsatsen förs mina argument fram med stöd av forskare på området migration och deras teorier om mer öppna respektive mer stängda gränser.

Nyckelord: Normativ metod, argumentationsanalys, reflektivt equilibrium, flyktingkrisen, öppna stängda gränser, burden-sharing, asyl, migration, andrum,

Antal ord: 10.909

Innehållsförteckning

1. <u>Inledning</u>	4-5
1.1 Syfte.....	5
1.2 Bakgrund.....	5-8
2. <u>Teori</u>	8-9
2.1 Joseph H. Carens	9-11
2.2 David Miller.....	11
2.3 Carens och Millers kriterier för att införa restriktioner i migrationspolitiken.....	11-12
2.4 Preciserad frågeställning.....	12
3. <u>Metod</u>	12-15
4. <u>Resultat</u>	16
4.1 Prövning av regeringens argument	16-29
5. <u>Diskussion</u>	29-30
6. <u>Referenser</u>	30-35
7. <u>Appendix: Regeringens förslag på åtgärder för att skapa ett andrum</u>	35-37

1. Inledning

I media och inom politiken fick flyktingkrisen stor uppmärksamhet över hela landet, med manifestationer och demonstrationer som hölls för och emot den svenska asylpolitiken (Dagens Nyheter, 2015-09-03, [www.15](#)). Med tanke på det stora intresset samt hur pass polariserad debatten var och folkopinionens förändring till att (under hösten 2015) bli alltmer kritisk till den generösa flyktingpolitiken (Esaiasson, Martinsson et al., 2016:6) så gör det regeringens argument för sina åtgärder till ett hett ämne, med stort allmänintresse som gör det intressant att pröva. Den belastning det innebar på asylsystemet med det ökande antalet asylsökande resulterade i en ansträngd situation som fick regeringen att strama åt migrationspolitiken ([www.1](#)). Sverige införde tillfälliga id- och gränskontroller vid två olika perioder vilket innebar att resenärer som ville ta sig in i Sverige måste visa upp giltiga resehandlingar som bevisar att de har rätt att uppehålla sig i landet ([www.17](#)). Samtidigt var det inte möjligt att söka asyl på svenska ambassader utomlands utan man var tvungen att ta sig in i Sverige för att söka asyl ([www.20](#)). Regeringens åtgärder försvårade kraftigt för asylsökande att ta sig till Sverige vilket fick antalet att minska och resulterade i vad regeringen benämner som ett ”andrum” i flyktingmottagandet (Esaiasson, Martinsson et al., 2016).

Flyktingkrisen skapade en unik situation för Sverige som, enligt Regeringskansliets hemsida, aldrig tidigare tagit emot så många människor som under flyktingkrisen ([www.1](#)) och som historiskt haft en generös flyktingpolitik (Banke, 2017:11). Medias omfattande skildringar av flyktingars tragiska livsöden som till exempel bilden på treåriga Alan Kurdi uppspolad på en strand i september 2015 uppmärksammades och berörde människor över hela världen (Banke, 2017:9-11). Media och flyktingkrisen väckte också frågor kring vilkas ansvar det är att hjälpa människor i nöd och när ett land kan rättfärdiga restriktioner i syfte att minska antalet asylsökande. Att beslutet om migrationsrestriktionerna fattades under press, på så kort tid och i stor kontrast till hur den svenska migrationspolitiken sett ut historiskt gör det till ett kontroversiellt beslut. Regeringen stod under hösten 2015 inför ett svårlöst dilemma. Å ena sidan skriver regeringen på sin hemsida att Sverige och Europa står inför en enorm uppgift att ge en trygg tillvaro till alla som flyr samtidigt som utmaningarna ökat i och med en belastning på asylsystemet ([www.8](#)). Å andra sidan en asylrätt som i början av flyktingkrisen sågs, av både regeringen och de etablerade partierna i oppositionen, som absolut och kunde inte inskränkas det vill säga att det inte fanns en övre gräns i antal asylsökande (Esaiasson,

Martinsson et al., 2016:6). Att det skedde en omfattande omläggning i migrationspolitiken på så kort tid med potentiellt ödesdigra konsekvenser (Banke, 2017:9-11) och som fått massiv kritik från många remissinstanser (Migrationsinfo.se, www.14) gör att agerandet från regeringens sida är intressant att granska utifrån ett normativt perspektiv. Det normativa perspektivet handlar här om att pröva hur pass starka de moraliska förpliktelseerna för att ta emot människor från andra länder är. Uppsatsen ämnar på att undersöka om regeringen fattade ett korrekt beslut (vilket givetvis är svårt att fastställa med säkerhet) men genom att undersöka hur välgrundat beslutet var med hjälp av två framstående forskare på området (och ta fram de bästa argumenten för och emot regeringens argument) så går det att komma närmare ett svar i frågan: *Hade Sverige rätt till andrum?* Med detta i åtanke så ämnar alltså uppsatsen med en argumentationsanalys ge ett litet bidrag till att genomlysning regeringens argument för sina åtstramningar till en restriktiv invandring och pröva argumentens bärkraft.

1.1 Syfte

Syftet med uppsatsen är att pröva beviskraften i regeringens argumentation, kring sina åtstramningar i migrationspolitiken under perioden med id-och gränskontroller för de som ville ta sig in i Sverige. Detta görs genom att först identifiera huvudargumentet och sedan pröva alla fyra premissernas beviskraft.

1.3 Bakgrund

I *Flyktingkrisen och medborgarnas förtroende för samhällets institutioner - en forskarrapport* av Peter Esaiasson, Johan Martinsson och Jacob Sohlberg (2016:6) står det att hösten 2015 var dramatisk med 130.000 människor som sökte asyl under bara ett par månader och att det även under 2014 sökte sig ovanligt många till Sverige. Det svenska samhället var först välkomnande och både regeringen och de etablerade partierna i oppositionen sa att det inte fanns någon gräns för antalet asylsökande i och med att rätten till asyl sågs som absolut. Sveriges myndigheter sammankallade stora resurser för att få till ett ordnat mottagande, civilsamhället genomförde många hjälpinsatser och opinionsstödet för en generös flyktingpolitik stärktes (Esaiasson, Martinsson et al., 2016:6). Men detta förhållningssätt och inställning ändrades i takt med att trycket på mottagningssystemet ökade (Esaiasson, Martinsson et al., 2016:6). Det var under sommaren 2015 som strömmen av flyktingar mellan Turkiet och Grekland ökade och mestadels syrier och afghaner i tusentals tog vad som kallades för Balkanrutten till Ungern och satt sedan fast (utan nödvändiga ID-handlingar för

att ta sig in i Schengen-området) på Budapests centralstation (Esaiasson, Martinsson et al., 2016:12). Tyskland och Österrike beslutade efter ett par dagar att bortse från EU:s regelverk och därmed låta dessa människor ta sig vidare vilket också gjorde det lättare att ta sig till Sverige (Esaiasson, Martinsson et al., 2016:12).

I boken *Andrum, om stölden av en flyktingkris och om de bestulna* av Viktor Banke (2017:9) kan man läsa att en halv miljon människor sökte sig till Europa under år 2015 och att de kom från krig, ekonomisk desperation och förföljelse. Av dessa människor kom 163.000 till Sverige och de allra flesta kom under hösten 2015. Enligt Banke (2017:9) var det främst inbördeskriget i Syrien, stridigheter i Somalia, säkerhetsläget i Afghanistan, den grymma regimen i Eritrea samt islamisternas utveckling i Mellanöstern som drev människor på flykt. Europa och Sverige har tidigare varit med om stora flyktingströmmar som i början av 1990-talet från vad som då hette Jugoslavien, men hösten 2015 översteg alla tidigare flyktingströmmar i antal. Under sommaren 2015 rapporterade medierna allt mer om flyktingsituationen i Europa och den 2:a september publicerades bilden på en treårig död pojke, Alan Kurdi, som låg uppspolad på en strand mellan Grekland och Turkiet efter att en flyktingbåt kapsejsat (Banke, 2017:9-11). Bilden väckte stort engagemang och Stefan Löfven tog upp Alan Kurdis död, under ett tal på Medborgarplatsen där han pratar om ett Europa utan murar och att människor på flykt ska tas emot, ges ett andrum och få leva i fred och frihet. Men, skriver Banke vidare, redan när september övergick i oktober hade det under bara ett par höstmånader kommit lika många som under hela 2014 och regeringen ansåg att det svenska flyktingmottagandet var under alltför stor ansträngning och att det nu var svenskarna som behövde ett andrum (2017:9-11).

I början av oktober infördes därför restriktioner av regeringen (i samråd med oppositionen) som begränsade mängden asylsökande som kom till Sverige. I lägesbilder från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) står bland annat att Migrationsverket meddelade att de inte kunde garantera ett ordnat mottagande och om andra offentliga verksamheter som var under stor press samt att polisen vidtog åtgärder för att få kontroll över landets gränser (Esaiasson, Martinsson et al., 2016:6). Även Socialtjänsten och skolan rapporterade att de hade svårt att klara sina åtaganden. Nu började även opinionen vända då fler och fler svenskar blev mer kritiska till den generösa flyktingpolitik som fördes (Esaiasson, Martinsson et al., 2016:6). Esaiasson, Martinsson et al. (2016:12) skriver vidare att septembers välvilliga mobilisering byttes mot att det i oktober kom allt fler tecken på utmattning och överansträngning i mottagningssystemet (framförallt i Göteborg och Skåne). Vidare står att

det ökande antalet asylsökande nu var uppe i över 1000 människor om dagen och 39.000 under hela oktober (jämfört med 24.000 under september).

Den 23:e oktober 2015 skedde en överenskommelse mellan regeringen och allianspartierna om skärpning i flyktingpolitiken med bland annat id-kontroller vid gränserna och tidsbegränsade uppehållstillstånd. Den 12:e november beslutar regeringen att återinföra gränskontroller vid Sveriges gränser under en tiodagarsperiod (Esaiasson, Martinsson et al., 2016:13). På regeringens hemsida står det under *Frågor och svar om id-kontroller och gränskontroller* att resenärer som vill åka från Danmark till Sverige över Öresundsbron måste ha giltiga resehandlingar för att få lämna Danmark (www.16). Vidare särskiljs id-kontroller från gränskontroller med att det förstnämnda genomförs av transportören (på buss, passagerarfartyg eller tåg) som går till Sverige. De tillfälliga gränskontroller som infördes vid inre gräns betyder däremot att Polismyndigheten vid utvalda platser kontrollerar vilka som har rätt att resa in i samt vistas i Sverige. Gränskontrollerna utförs vid Hyllie station, brofästet i Lernacken samt vid Trelleborgs, Malmös och Helsingborgs hamnar (www.16). Øresundsinsituttet skriver på sin hemsida att Sverige (i september 2015) definierade flyktingströmmarna som en ”nationell, särskild händelse” (ALMA) som resulterade i att polisen fick ett omfattande arbete med utlänningskontroller för att fastslå om de som kom hade en rätt att uppehålla sig i Sverige (www.17). Dessa id-och gränskontroller omöjliggjorde för resenärer att ta sig från bland annat Danmark till Sverige utan giltiga resehandlingar även om asylsökande i teorin skulle släppas igenom var så inte alltid fallet (www.16). Sveriges Radio skriver på sin hemsida (5:e februari 2016) att i och med transportöransvaret (och de sanktioner som transportörerna kunde drabbas av) begränsades antalet asylsökande kraftigt (www.25). En del vakter som kontrollerar id-handlingar kan också vara okunniga om olika typer av id-handlingar vilket ökar risken att de hellre nekar för att undvika eventuella sanktioner (www.25). När det gäller flygbolagens ansvar så innebär det att om en passagerare avvisas vid den svenska gränsen blir flygbolaget tvingade att förutom sanktionsavgifter betala för utlänningens återresa, kostnader för bevakningspersonal och utlänningens uppehälle (www.25). Detta innebär att det blir svårt för de utan pass och visum att övertyga flygbolaget att de har rätt att vistas i Sverige samt att rätten att vistas i Sverige finns inte förrän personen uppgett för svensk polis att man vill söka asyl vilket bara kan göras på plats i Sverige och inte på avreseflygplatsen (www.25).

Den 24:e november kallar Stefan Löfven och Åsa Romson till en pressträff i Rosenbad om migrationsfrågan. Efter att november månad haft det största antalet asylsökande under hela

hösten och förhandlingar om fördelning av asylsökande med andra EU-länder brutit samman kom beskedet om en stor omläggning. Utlänningslagen ska under 3 år anpassas till miniminivåerna enligt internationella konventioner och EU-rätten, för att därigenom skapa "andrum" i flyktingmottagandet (Esaiasson, Martinsson et al., 2016). I texten *Regeringen föreslår åtgärder för att skapa andrum för svenskt flyktingmottagande* på Regeringskansliets hemsida (se Appendix), i samband med pressträffen den 24:e november 2015, går att läsa förslag på åtgärder och hur de motiverar sitt agerande (www.1). Kommuner och myndigheter har svårt att klara den påfrestningen som flyktingströmmen innebär och kommuner Lex-Sarah-anmäler sig själva för att de inte kan sköta mottagandet på ett säkert sätt. MSB slår larm om att samhällsfunktioner inte klarar ansträngningen samt att Sverige inte längre kan garantera tak över huvudet vilket gett följden att människor tvingats sova utomhus (www.1). Det är alltså utifrån detta som regeringen motiverar sitt agerande med de åtgärder som listas nedan. Det är också detta som kan ses som regeringens huvudargument och det är därmed dessa skäl med den bakgrund beskriven ovan som blir det argument som uppsatsen ska pröva (se mer under *Teori* och *Resultat*).

Regeringens förslag på åtgärder, den tillfälliga lagen på tre år som innebär minikrav enligt internationella konventioner och EU-rätten (www.1):

- Tidsbegränsade uppehållstillstånd till flyktingar och alternativt skyddsbehövande.
- Begränsad anhöriginvandring.
- Skärpta försörjningskrav.
- Övriga skyddsbehövande har inte längre rätt till uppehållstillstånd.
- Uppehållstillstånd på grund av "synnerligen/särskilt ömmande omständigheter" begränsas kraftigt.
- Medicinsk åldersbestämning/bedömning av asylsökande ska tillämpas.
- ID-kontroller införs på samtliga kollektiva transportsätt till Sverige. Det innebär bland annat ID-kontroller på tåg- och busstrafiken över Öresundsbron samt på färjan mellan Helsingborg och Helsingör (www.1).

2. Teori

Teoriavsnittet i denna uppsats utgår från tidigare forskning kring migrationsrestriktioner och vilka kriterier som enligt forskningen finns för att rättfärdiga restriktioner i migrationen. Två

framstående statsvetenskapliga professorer och forskare i normativ forskning kring migration, vid namn Joseph H. Carens (2.1) och David Miller (2.2), har valts ut för att ta fram de bästa argumenten för-och emot regeringens argument om rätten till andrum i flyktingmottagandet. Eftersom syftet är att pröva om regeringens beslut var välgrundat så behövs så goda pro- respektive contra-argument som möjligt. Genom att välja forskare som på goda grunder kan förväntas ha utvecklat goda argument som kan användas för och emot regeringens agerande så ger det bra förutsättningar för en god prövning. Carens och Miller är båda stora inom sitt fält och har i många andra fall ställts mot varandra och jämförts. Genom att lyfta så pass olika åsiktsgrunder kan en balanserad bild av för-och nackdelar till migrationsrestriktioner tas fram. Regeringens argument byggde på att det var en ansträngd situation och att Sverige tog emot oproportionerligt många asylsökande jämfört med andra EU-länder. Detta ansåg regeringen motiverar åtstramningar i migrationspolitiken. Nedan kommer forskning från Carens och Miller redogöras för att få fram olika tankesätt kring den moraliska aspekten kring att införa restriktioner i migrationen på grund av ett behov av en minskad flyktingbörda¹.

2.1 Joseph H. Carens

Carens skriver i artikeln *Who Should Get in? The Ethics of Immigration Admissions* (2003:96) att det är vanligt att höra att stater är moraliskt fria att exkludera vem som helst från inträde. Men, skriver Carens vidare, samtidigt så erkänner alla liberala demokratier moraliska skyldigheter som att ta emot icke-medborgare inom två kategorier, det vill säga familj till medborgare och invånare i landet samt flyktingar som söker asyl. Carens (2003:96) betonar att det är slående hur stater historiskt sätt har tagit emot familj till både medborgare och invånare i landet och ansett det vara en moralisk skyldighet men också många gånger följt domstolsutslag om det konstitutionella uppdraget. Trots att stater har en möjlighet att exkludera och stänga gränser så har det alltså inte skett, många gånger motiverat med vad som anses vara moraliskt rätt. Här menar alltså Carens att många länder anser att det finns en moralisk skyldighet som rör rätten till migration för till exempel asylsökande. Men huruvida en ansträngd situation (som under flyktingkrisen) ändrar denna moraliska skyldighet till att istället rättfärdiga restriktioner kan besvaras med Carens ”public order principle”.

¹ Uppsatsen använder ordet börda när det handlar om flyktingar. Detta trots att jag misstycer till användningen av ett så negativt laddat ord används det för att litteraturen och forskning i ämnet använder den engelska väletablerade termen "burden" och "burden-sharing".

Carens skriver i *Aliens and Citizens: The Case for Open Borders* (1987:260) att det finns ett undantag för att rättfärdiga att begränsa rörligheten över landsgränser när han refererar till ett resonemang av John Rawls. Det resonemanget handlar om vad Carens kallar för "the public order principle" (1987:260). Han lyfter här exemplet att om USA öppnade sina gränser skulle antalet människor från fattiga länder som söker sig till amerikanskt territorium vara överväldigande även om de inte skulle vara ett hot mot demokratiska värderingar eller mot rikets säkerhet. Men, skriver Carens, och refererar vidare till Rawls (1971), bara för att det går att rättfärdiga viss migrationsrestriktion betyder det inte att det rättfärdigar stängda gränser utan bara precis den nivå av restriktion som är nödvändig för att behålla den allmänna ordningen (1987:260). Han skriver också att den restriktion som är normen idag, enligt Rawls (1971) och Carens (1987:260), är alldeles för hög för att kunna rättfärdigas. Carens skriver vidare att Rawls varnar för att använda "the public order principle" i stor skala eller som ursäkt för att alltmer stänga sina gränser och menar att det måste finnas ett reellt hot mot allmän ordning och att detta hot måste byggas på bevis och resonemang som kan accepteras av alla (1987:259). Utifrån detta resonemang skulle det kanske gå att rättfärdiga att Sverige i viss mån hade små migrationsrestriktioner under flyktingkrisen med hänvisning till ett eventuellt hot mot allmän ordning men samtidigt krockar det till viss del med vad Carens tidigare uttryckt kring "priority of liberty" (en grundläggande frihet till fri rörlighet) och att rika västerländska liberala demokratier har få sätt att rättfärdiga exkludering av människor i nöd (1987:251). Så för att sammanfatta Carens resonemang så finns det (för rika västerländska stater) få sätt att rättfärdiga migrationsrestriktioner men om det är en alltför stor belastning (och därmed ett reellt hot mot den allmänna ordningen) kan "the public order principle" tillämpas som en sista utväg och i så fall på ett sparsamt sätt.

Slutligen har Carens (1987:262) ett annat resonemang som är användbart i denna uppsats och det kallar han för "the perspective of the worst-off". Carens skriver att det inte går att rättfärdiga restriktioner i migrationen på grund av att migrationen skulle minska det ekonomiska välståndet för medborgarna i landet. Han tillägger att det dock finns två undantag vid namn "the perspective of the worst-off" och (vad som tidigare tagits upp) "the priority of liberty" (1987:262). Det förstnämnda perspektivet innebär att ifall mottagarlandet sänker sitt ekonomiska välstånd, på grund av invandring, till en nivå lägre än vad immigranternas ekonomiska välstånd hade varit (om de inte släppts in i landet) så går det att rättfärdiga exkludering (1987:262). Det vill säga att svenskarnas ekonomiska situation skulle sänkas till den nivå som de asylsökandes ekonomiska situation låg på innan de blev insläppta i Sverige.

Dock menar han att detta undantag blir irrelevant för att ”the priority of liberty” har enligt Carens högre prioritet än invandringsrestriktioner och därmed bör frihet prioriteras (1987:262).

2.2 David Miller

Miller skulle inte motsätta sig att Sverige införde restriktiv migrationspolitik under flyktingkrisen eftersom han skriver i *National responsibility and global justice* att han värnar suveräniteten, icke-inblandning och självbestämmanderätten (2008:385). Däremot är det tveksamt att just argumentet om behovet av andrum som regeringen hänvisar till skulle vara relevant för Miller då han nog resonerar på samma sätt kring självbestämmande oavsett en ansträngd situation (som den Sverige upplevde under flyktingkrisen) eller inte. I motsatt till Carens ståndpunkt behövs alltså inte att den allmänna ordningen ska vara hotad av en hög migrationsbelastning för att kunna rättfärdiga migrationsrestriktioner. I artikeln *Immigration, Democracy, and Citizenship* (2008:17) skriver Carens att trots att demokrati förutsätter ett folk (ett demos) är medlemskap i detta demos inte något som folket själva är moraliskt fria att erbjuda eller neka utifrån sin egen vilja och benägenhet. Detta synsätt skulle alltså Miller motsätta sig. Men han skriver samtidigt i *Justice in immigration* (2015:404) att en rättvis migration handlar om att väga anspråken, skälen och behoven invandraren har till inträde i en annan stat. En person kan ha starka skäl att lämna sitt hemland men svaga skäl att beviljas inträde i en specifik stat efter eget tycke, om hen inte har några kopplingar till det landet som till exempel att släkt redan är bosatta där (Miller, 2015:403). Det är alltså enligt Miller rätt att en stat använder sitt självbestämmande och sin suveränitet när landet ifråga beslutar kring sin migrationspolitik. Men han menar också att en rättvis migration grundar sig på att väga hur starka en individs skäl är för inträde i ett land och därefter prioritera efter skälens tyngd. Med detta synsätt kan nog majoriteten av flyktingarna under flyktingkrisen (som mestadels kom från krigshärjade Syrien) med säkerhet anses ha starka skäl för att lämna sitt hemland men många gånger ha svaga skäl för inträde i specifikt Sverige.

2.3 Carens och Millers kriterier för att införa restriktioner i migrationspolitiken

Enligt texterna ovan går det att fastställa att det enligt Miller och Carens finns fall då det går att rättfärdiga restriktioner i migrationspolitiken. Men båda menar att det finns vissa kriterier som först måste uppfyllas. Eftersom regeringen i sitt huvudargument (för sina åtstramningar i

migrationspolitiken) fokuserar på den ansträngda situationen, samt att fördelningen länder emellan var skev, alltså inte berör asylskälens tyngd (som Miller gör) så blir Carens resonemang kring ”public order principle” mest relevant i prövningen av regeringens argument. Carens princip är mer i linje med regeringens egen argumentation än vad Millers argument som beskrevs ovan är. Miller är dock viktig för att tillsammans med Carens ge mig goda pro-respektive contra-argument kring regeringens beslut om migrationsrestriktioner. För att kort sammanfatta Carens kriterium kring när det moraliskt går att rättfärdiga ett andrum (det vill säga begränsa migrationsrörligheten) så innebär kriteriet att bara om Sverige de facto var under så pass hård belastning i antal migranter att den allmänna ordningen hotades får principen om ”public order principle” tillämpas. Principen får bara tillämpas på precis den nivå som behövs för att inte den allmänna ordningen ska hotas (1987:260).

2.3 Preciserad frågeställning

Skapade flyktingkrisen en så pass ansträngd situation att det går att rättfärdiga de åtgärder som vidtogs när Sverige gjorde flyktingmottagandet mer restriktivt?

3. Metod

Metoden för uppsatsen är normativ argumentationsanalys. I boken *Normativ metod - att studera det önskvärda* av Björn Badersten (2006:134) står det att normativ analys i grunden handlar om att rättfärdiga något. Vidare står det att med rättfärdiga menas försvara, motivera eller visa att något är rätt och riktigt, baserat på värden och värderingar. I uppsatsens fall blir frågan om det går att rättfärdiga införandet av restriktiv migration under flyktingkrisen med den motiveringen som regeringen hade för sitt agerande. Mer specifikt kommer fokus ligga på perioden då regeringen införde id-och gränskontroller på danskt territorium för de som ville resa till Sverige (se mer under *Bakgrund*). Det var under denna period, när det var som svårast att ta sig till Sverige för att söka asyl, som det kanske kan finnas grund för att ifrågasätta om regeringen följde FN:s flyktingkonvention som berör asylrätten.

Uppsatsen kommer följa det metodologiska tillvägagångssätt för argumentationsanalyser som *Metodpraktikan* (2017) beskriver och som också beskrivs i Henrik Friberg-Fernros avhandling *I gränslandet till liv och död* (2008). *Metodpraktikan* (2017:214) beskriver det som att argumentationsanalysen består av två led som handlar om att rekonstruera skäl och slutsats för att sedan pröva huruvida skälen är tillförlitliga och om de stödjer slutsatsen.

Friberg-Fernros (2008:88) refererar till Van Rees (2001:179) som menar att rekonstruktionen syftar till att underlätta prövningen kring huruvida slutsatserna följer av premisserna. Vidare står att detta kan göras genom att stapla upp premisser och en slutsats i en tänkt slutledning (2008:88). Denna uppsats prövar regeringens huvudargument med fyra premisser och efterföljande slutsats.

Första premissen (skäl)

Andra premissen (skäl)

Tredje premissen (skäl)

Fjärde premissen (skäl)

Slutsats

Det som tidigare i uppsatsen (se *Bakgrund*) identifierats som regeringens huvudargument för att genomföra sina åtgärder för minskat flyktingmottagande, kommer nu staplas upp i en så kallad rekonstruktion med argumentationspremiss. Nedan kommer regeringens huvudargument som är byggt på den text på regeringens hemsida (se *Appendix*), samt det uttalande som gjordes i samband med pressträffen, den 24 november 2015 (www.1).

1. Att ta emot asylinvandring innebär initialt sett en belastning på samhällsinstanser och en ekonomisk kostnad för Sverige.
2. Sverige har tagit emot oproportionerligt stort antal asylinvandrare jämfört med andra europeiska länder på grund av bristande omfördelning på EU-nivå.
3. Regeringens införande av en restriktiv migrationspolitik leder till en minskad börda i antal asylinvandrare.
4. På grund av att Sverige tagit emot oproportionellt stort antal asylinvandrare samt att andra EU-länder tar för litet ansvar så har Sverige rätt att vidta åtgärder som minskar bördan.

5. Regeringens slutsats: Sverige har rätt att göra migrationspolitiken mer restriktiv.

Premisserna i uppsatsen prövar beviskraften i argumentationen och det görs genom att pröva premissernas hållbarhet eller plausibilitet samt om premisserna stödjer slutsatsen och därmed har god validitet. Regeringens huvudargument har tre premisser (1-3) som kommer testas på empirisk grund (vad är sant) genom att granska fakta samt en normativ premiss (vad är rätt) som testas med reflektivt equilibrium (premiss 4). Valerie A. Thompson skriver i artikeln

Reasoning from False Premises: The Role of Soundness in Making Logical Deductions

(1996:315) att definitionen av ett argument med god beviskraft ("a sound argument") är att argumentet följer en god form, är logiskt giltig (valid) och med innehåll som är baserat på sanna premisser. Vidare refererar Thompson (1996:315) till Johnson och Blair (1983) och Kelley (1994) som menar att ett argument med god beviskraft producerar slutsatser som alltid är sanna och som måste följas av dess premisser. Med ett exempel från uppsatsen kan tas premiss 1 som tar upp att asylinvandring initialt sett innebär en ekonomisk kostnad och en belastning på samhällsinstitutioner för Sverige. För att testa den premissen granskas statistik kring de faktiska kostnaderna samt uttalanden från samhällsinstitutioner som båda fastställer att det de facto var en initialt sett ekonomisk kostnad samt en samhällsbelastning med flyktingkrisen för Sverige. Kriteriet för att premiss 1 ska vara korrekt blir då att forskningen till övervägande del säger att det initialt sett innebär en ekonomisk kostnad och en samhällsbelastning för Sverige att ta emot asylinvandrare. Om det däremot finns övervägande mycket forskning som menar på motsatsen eller att forskningen i stort är oense om det innebär en ekonomisk kostnad och samhällsbelastning går det alltså inte att fastställa att regeringens premiss 1 är korrekt. Premiss 2 tar upp att Sverige tagit emot ett oproportionerligt stort antal asylinvandrare jämfört med andra EU-länder vilket (precis som premiss 1 och 3) är en empirisk premiss och prövas därför genom att gå igenom forskning och statistik på om empirin stödjer att premissen är korrekt. Premiss 3 tar upp att införandet av en restriktiv migrationspolitik leder till en minskad börda i antal asylinvandrare vilket prövas genom att ta reda på om forskningen stödjer faktumet att restriktionerna gav konsekvensen att fler asylsökande kom till Sverige. Om det stämmer (forskningen är ense) att det kom färre till Sverige i och med restriktionerna innebär det då i så fall att bördan minskade prövas också under premiss 3. Det kan finnas en problematik kring hur empiri väljs ut för att pröva argument och en risk är att uppsatsförfattaren väljer ut empiri som gynnar det resultat författaren vill få fram. Denna problematik är något som tas i åtanke men ses som ett något mindre problem då premisserna 1-3 går emot det ställningstagande och slutsats som premiss 4 (den normativa) utmynnar i. Det vill säga att empirin fastställer att regeringens argumentation håller på premiss 1-3 medan den normativa delen (premiss 4) menar på att regeringens argumentation brister.

Uppsatsen kommer för den normativa premissen i rekonstruktionen av regeringens huvudargument (premiss 4) använda samma normativa metod (reflektivt equilibrium) som Fredrik D. Hjorthen gjort i sin avhandling *Who should Intervene? - Distributing the Duties of*

Humanitarian Intervention (2017). Hjorthen (2017:36) refererar till Armstrong (2017:4) som skriver att metoden reflektivt equilibrium handlar om att arbeta fram och tillbaka mellan principer och intuitioner för att uppnå konsistens dessa emellan. Hjorthen (2017:36-37) skriver att om intuitionerna och principerna är i konflikt med varandra så måste en av dem anpassas enligt metoden reflektivt equilibrium. Metoden används för att väga mina intuitioner och principer mot varandra med stöd av tidigare forskning (bland annat Carens och Miller) och om principerna inte stödjer intuitionen kan man antingen överge eller anpassa intuitionen eller principen för att få fram en normativ slutsats. Ett exempel på hur jag använder metoden är att jag formulerat intuitionen att skydd av människor är viktigt och principen att ett samhällssystem hållbarhet bör värnas utifrån Carens teori om att inte hota den allmänna ordningen (se ”public order principle” under *Teori*). När jag väger intuitionen mot principen kommer jag fram till att intuitionen borde väga tyngre (prioriteras) men att principen ska tas hänsyn till om det i sig inte riskerar att skyddsbehövande människor blir utan skydd. Detta sätt är också i linje med hur Hjorthen (2017:36) använder reflektivt equilibrium när han väger principen förmågan att genomföra humanitära interventioner mot intuitionen att det viktigaste är att rädda liv och han kommer fram till att intuitionen väger tyngre men principen kan tas hänsyn till när den inte påverkar intuitionen från att prioriteras. Genom att väga implikationer mot varandra och se om det finns motstridighet eller om något säger emot något annat kan jag komma närmare en slutsats i frågan, det vill säga att jag genomför en argumentationsprövning. Hjorthen (2017:32) skriver att normativa argument är argument vars slutsats är ett normativt ställningstagande. Vidare skriver Hjorthen (2017:33) att för att testa ett argument, som i denna uppsats, behöver man först ta reda på om det går att acceptera den empiriska och den normativa premissen och om dessa premisser stödjer och leder till slutsatsen. I denna uppsats betyder det att ta reda på om de empiriska premisserna 1-3 samt den normativa premissen 4 går att acceptera och om dessa premisser stödjer och leder till regeringens slutsats att Sverige hade rätt att göra migrationspolitiken mer restriktiv. Kanske kan det enligt Hjorthen (2017:33) behövas fler premisser eller omformuleringar för att argumentationen ska hålla samt att den bästa empiriska forskningen i ämnet måste gås igenom för att klargöra om de valda premisserna korresponderar med det faktiska fallet. I mitt exempel handlar det om att ta del av forskning (se avsnittet *Bakgrund*) kring vad som skedde hösten 2015 och med hjälp av tankeexperiment (se premiss 4) och teorier från forskare kring migration (se *Teori*) ta reda på om det går att rättfärdiga regeringens (se *Resultat*) agerande med införandet av striktare immigration mitt under flyktingkrisen år 2015.

4. Resultat

I avsnittet *Resultat* prövas regeringens argument utifrån alla fyra premisser (se rekonstruktionen under *Metod*) med efterföljande slutsats.

4.1 Prövning av argument

Det har nu blivit dags för att pröva argumentet från regeringen som rekonstruerats. För att göra det lättare att följa argumentationskedjan och vilken del som behandlas så delas argumentationen upp i fyra rubriker utefter varje premiss samt ett stycke för slutsatsen.

Premiss 1. At ta emot asylinvandring innebär initialt sett en belastning på samhällsinstitutioner och en ekonomisk kostnad för Sverige

Avsnittet *Bakgrund* har redan redogjort för att det var en belastning på samhällsinstitutioner (som sjukvård, skola, polis och socialtjänst) under flyktingkrisen. Huruvida asylinvandring initialt sett innebär en ekonomisk kostnad för Sverige går att pröva genom att redogöra för statistik från berörda samhällsinstitutioner som asylsökande kommer i kontakt med. Statskontoret konstaterar i *Flyktinginvandring och kommunal kostnadsutjämning- analys av utredningsbehov* (2016:19) att kommunernas redovisade kostnader för flyktingmottagandet ökat från 5,8 miljarder kronor år 2013 till 13,9 miljarder kronor år 2015 (www.10). De kostnader som ingår i dessa summor är de som kommunerna får statlig ersättning för och kostnader som inte täcks av bidrag ingår alltså inte. I klumpsumman för flyktingmottagandet räknas bland annat utgifter för tolkar, administration, mottagning, hjälp i samband med boende och vissa kostnader för ekonomiskt bistånd (www.10). I klumpsumman ingår inte kostnader för nyanländas och asylsökandes skolgång (2016:19). Statskontoret skriver (2016:20) att Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) samlat in uppgifter om vad hälso- och sjukvård kostat för 2015 och den låg då på 2 miljarder kronor. Storleken på många utgiftsposter som Statskontoret redovisar i sin analys (2016:22) beror på hur lång tid det tar att avgöra ett asylärende eftersom en lång handläggningstid betyder högre kostnader för statsbidrag (www.10). Kommunernas största kostnadsposter för asylsökande är vård- och omsorg samt skola (2016:23).

Eftersom det gått kort tid sedan flyktingkrisen är det för tidigt att säga vad de asylsökande kommer ge tillbaka (ekonomiskt) till Sverige i form av till exempel arbetskraft, skatt och tillväxt. Jan Ekberg (2009) skriver i sin rapport *Invandring och de offentliga finanserna* att

huruvida invandring blir ett positivt nettobidrag eller en nettokostnad beror till stor del på hur väl de integreras på arbetsmarknaden och att arbetskraftsinvandrare i stort ger en positiv ekonomisk effekt medan flyktinginvandrare utgör en nettokostnad. Ekberg (2009:60) refererar till Rowthorn (2008) som gjort en genomgång av många studier för ett flertal länder i Europa och USA för att se den påverkan invandring haft på de offentliga finanserna. Rowthorn ser att det endast finns små effekter och att de ligger för de flesta länder i intervallet mellan plus/minus 1% av BNP. Han drar därmed slutsatsen att det i allmänhet inte finns ett starkt (offentligt-finansiellt) argument varken för eller emot stor invandring (2009:60). Gottwald (2014:4) skriver att kortsiktiga utgifter kan ändras till långsiktiga inkomster över tid och syftar då på att industrialiserade länder kan uppleva en belastning i asylsystemet på kort sikt men att det på lång sikt kan ge positiva effekter för både mottagarlandet och landet personen flytt från. Den nationella ekonomin kan dra fördelar av erfarenheter, kunskaper och kontakter både för mottagarlandet men också om personen ifråga återvänder tillfälligt eller permanent till sitt hemland och tar med sig sina nya erfarenheter och kontakter dit (2014:4).

Det går utifrån vad som redogjorts ovan (och avsnittet *Bakgrund*) att fastställa att premiss 1 är korrekt. Asylinvandring innebär initialt sett en ekonomisk kostnad och en belastning på samhällsinstanser för Sverige.

Premiss 2. Sverige har tagit emot oproportionerligt stort antal asylinvandrare jämfört med andra europeiska länder på grund av bristande omfördelning på EU-nivå

För att pröva premiss 2 måste jag hitta belägg för om Sverige tog oproportionerligt stort antal asylsökande jämfört med andra EU-länder, men också redogöra för huruvida EU:s omfördelningspolitik har brister. Fredrik Haglund skriver i sin artikel *Sverige gav näst flest flyktingar asyl* publicerad (21 april 2016) på nyhetssajten Europaportalen att Tyskland beviljade flest personer asyl av alla EU-länderna under år 2015 (www.2). Sverige kom på andra plats i totala antal men ser man i förhållande till befolkningens storlek ligger Sverige först. Per 100.000 invånare beviljade Sverige 350 asylansökningar medan Tyskland beviljade 180 asylansökningar (www.2). Enligt *Eurostats* pressrelease, från 20 april 2016, beviljade EU:s medlemsstater skyddsstatus till 333.350 asylsökande år 2015 vilket var en ökning med 72% jämfört med 2014 (www.3). Vidare står det att Tyskland beviljade skyddsstatus till 148.200 asylsökande (en ökning på 212% från 2014) och därefter kom Sverige med 34.500 beviljade skyddsstatus vilket var en ökning med 4% från 2014 (www.3). Bra att ha i åtanke

när man läser dessa siffror är att 2014 var även det ett år utöver det vanliga med historiskt höga siffror på antalet asylsökande.

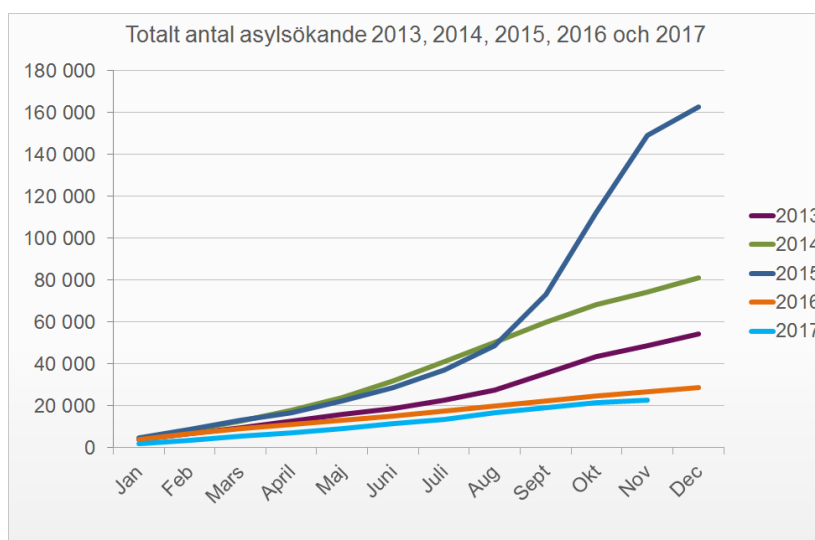
Anledningen till att Sverige tagit emot oproportionerligt många asylsökande jämfört med andra länder i Europa kan delvis besvaras med brister i EU:s omfördelning. Eiko R. Thielemann (2005:807) skriver i sin text *Symbolic Politics or Effective Burden-Sharing? Redistribution, Side-payments and the European Refugee Fund* att explicita EU-policyinstrument för omfördelning av flyktingar har använts mycket sällan. Thielemann (2005:808) refererar till Wallace (1977, 1983), Pollack (1995), Laffan (2000) och Thielemann (2002) som också säger att inom europeisk integrationsprocess har omfördelning använts väldigt sällan. Esaiasson, Martinsson et al. (2016:13) skriver att det var under november månad 2015, med det största antalet flyktingar under hela hösten, som också förhandlingar kring omfördelning av asylsökande mellan EU-länder bröt samman. Det resulterade i pressträffen den 24:e november med beskedet om en stor omläggning i migrationspolitiken (Esaiasson, Martinsson et al., 2016:13). Detta tyder på att regeringen reagerar med åtstramningar i migrationspolitiken och motiverar sitt agerande med att EU:s fördelning av asylsökande brister. Den 23:e september 2015 skriver Fredrik Haglund i artikeln *Ny EU-politik klar: Länderna delar flyktingar mellan sig* på Nyhetssajten Europaportalen att en stor majoritet av EU-länderna har beslutat att EU:s länder ska dela på 160.000 flyktingar (www.11). Tjeckien, Slovakien, Ungern och Rumänien röstade dock emot förslaget samt att Finland lade ner sin röst. Ett år senare skriver Haglund i artikeln *Kommissionär: Inte frivilligt följa EU-lagar* på Nyhetssajten Europaportalen att kommissionen ser framsteg i flyktingkrisen men att när det kommer till omfördelningen av de 160.000 asylsökande är det lång väg kvar (www.12). Planen var att alla skulle omfördelas under två års tid men när halva tiden gått har endast 5651 personer tagits emot, vissa länder har inte tagit emot en enda, och fortsätter det i samma takt kommer det ta 28 år innan alla 160.000 fördelats (www.12).

Det går med denna statistisk fastställa att Sverige tog emot ett oproportionerligt stort antal asylinvandrare jämfört med andra europeiska länder bland annat på grund av att bristande omfördelning EU-länder emellan.

Premiss 3. Regeringens införande av en restriktiv migrationspolitik leder till en minskad börda i antal asylinvandrare

Esaiasson och Martinsson et al. (2016:13) skriver att antalet asylsökande efter den politiska omläggningen sjönk avsevärt men att det trots det ännu under 2016 är en historiskt hög nivå

om man jämför med andra år än rekordåren 2014 och 2015. Nyhetssajten Europaportalen skriver (den 2:e november 2017) i artikeln *Två år efter flyktingkrisen – 20 gånger färre migranter* att när flyktingkrisen briserade för två år sedan kom det rekordmånga människor och att det, som artikelrubriken lyder, nu två år senare kommer 20 gånger färre migranter till Europa (www.4). På *Internationella flyktingorganets* hemsida *Missing Migrants* kan man läsa att i oktober 2015 kom 220.579 människor till EU för att söka asyl jämfört med samma månad 2016 som låg på 30.545 och 2017 endast 13.004 (www.5). På Migrationsverkets hemsida under deras statistikredovisningar står att totalt kom 162.877 asylsökande till Sverige under 2015 jämfört med totalt 28.939 under 2016 (www.6).

Källa: bild över statistik från Migrationsverkets hemsida (www.6).

Utifrån denna statistik går det att fastställa att regeringens åtgärder med åtstramningar i migrationspolitiken gav ett stort resultat när det gäller syftet att minska antalet asylsökande. I och med en minskad flyktingström till Sverige blev trycket mindre på samhällsinstanser. Det går alltså att fastställa att premiss 3 är korrekt i och med att regeringens åtstramningar i migrationspolitiken ledde till en minskning i antalet asylsökande och därmed till en minskad börda i antal asylsökande.

Premiss 4. På grund av att Sverige tagit emot oproportionellt stort antal asylinvandrare samt att andra EU-länder tar för litet ansvar så har Sverige rätt att vidta åtgärder som minskar bördan

Regeringen betonar i sitt argument att på grund av att Sverige tagit så stort ansvar i flyktingkrisen, jämfört med andra EU-länder, gör det att Sverige har rätt till en minskad

belastning i flyktingmottagandet och därmed också rätt att vidta åtgärder som minskar bördan (www.1). De åtgärder som minskade bördan var bland annat id- och gränskontroller (www.1). Id- och gränskontrollerna, transportöransvaret samt att det inte gick att söka asyl på svenska ambassader utomlands (www.20) gjorde att det kraftigt begränsade möjligheten för asylsökande att ta sig till Sverige för att söka asyl (www.25, www.17). Samtidigt går det att läsa på polisens hemsida under rubriken *Sammanfattning av gränspolisarbetet i "Alma"* (den 19:e februari 2016) att deras uppgift var att förutom upprätthålla gränskontroller och bekämpa brottslighet även att möjliggöra för människor vid gränskontrollerna att söka asyl (www.21). Asylrätten togs alltså inte bort (www.21) men regeringens åtgärder (som listas under *Bakgrund*) gjorde det svårare, enligt Svenska Dagbladet, att ta sig till Sverige för att söka asyl (www.22) samt att flera av regeringens åtgärder även gjorde det mindre attraktivt, enligt Helsingborgs Dagblad, att ta sig till just Sverige (www.23). Den främsta anledningen till att Sverige är mindre attraktivt som mottagningsland, förutom de skärpta gränskontrollerna runt om i Europa, är att Sveriges rykte som bästa land för de asylsökande (i form av möjligheter till asyl, bostad och arbete) har försämrats (www.23). Hemsidan *Migrationsinfo* (den 6:e december 2017) skriver om hur transportöransvaret omöjliggör för personer utan id-handlingar och uppehållstillstånd att resa till ett EU-land med en legitim transportör samt att transportörer nekar människor att resa om de misstänker att de kommer söka asyl (www.24). Transportöransvaret innebär att transportörer riskerar att betala höga kostnader för bland annat återresor om mottagarlandet avslår asylansökan (www.24, www.25) samt om personer reser utan giltiga resehandlingar kan böter på 50.000 per person drabba transportören (www.17, www.25). Utifrån dessa åtstramningar och regelverk går det, enligt mig, att dra slutsatsen att möjligheterna till att söka asyl i Sverige försvårades och att asylrätten till viss del begränsades. Premiss 4 kommer utgå från perioden under flyktingkrisen då både transportöransvaret samt id-och gränskontroller var i kraft och om dessa åtstramningar i migrationspolitiken (med fokus på asylrätten) går att rättfärdiga på ett moraliskt plan.

Ett tankeexperiment som kan vara till användning, för att pröva premiss 4, är det som Hjorthen (2017:37) tar upp, nämligen Singers (1972) så kallade "Pond case". I det tankeexperimentet är ett barn på väg att drunkna i en damm och frågan är då om de som är i närheten av dammen bör vada ner i dammen och rädda barnet samt om det är flera personer i närheten hur räddningsuppdraget rättvist bör delas ut (Hjorthen, 2017:37). "Pond case" använder Hjorthen (2017) för att ställa frågan vem som borde genomföra beväpnade humanitära interventioner. I denna uppsats, går det kanske att tänka sig att det drunknande

barnet representerar en asylsökande som flyr från förtryck och/eller förföljelse och åskådarna är de olika länderna som kan välja att hjälpa (släppa in) personen på sitt territorium. Då blir frågan hur "räddningsuppdraget" (mottagandet) rättvist bör delas ut mellan "åskådarna" (mottagarländerna). Kanske går det också att tänka sig att räddningsuppdraget borde fördelas rättvist till de åskådare som är mest simkunniga (och minst ansträngda av tidigare flyktingströmmar). Med andra ord att det mottagarlandet med bäst förutsättningar (ekonomiska, sociala etc.) och som tidigare tagit emot färre också borde ta emot flest. Givet att det går att köpa tankeexperimentet som applicerbart på fallet uppsatsen prövar så går det att säga att Sverige visserligen hade goda förutsättningar som ett rikt land men också att andra länder med likvärdiga förutsättningar (nivå av simkunnighet) som inte tagit emot lika många asylsökande (var mindre ansträngda) också borde ha tagit emot fler. Givet att det går att använda "Pond case" så är det rimligt att Sverige som har goda förutsättningar som rik demokratisk stat också tar emot fler flyktingar än ett land med sämre förutsättningar. Men utifrån tankesättet att Sverige även innan flyktingkrisen hade tagit emot många asylsökande och därmed hade ansträngda samhällsinstanser skulle det kunna vara grund för att andra länder borde avlösa Sverige från att fortsatt ta emot oproportionerligt många jämfört med andra EU-länder. Många länder med liknande förutsättningar som Sverige valde ändå att begränsa invandringen till en nivå lägre än Sverige. Sverige stod, enligt Johan Staffans *Parlamentarisk argumentation och konceptuell förändring – flyktingkrisen år 2015 och dess inverkan på den nordiska flyktingpolitiken*, för en mer generös linje jämfört med Norge, Finland och Danmark (www.9). Lettland tog emot minst flyktingar (30 stycken) av alla EU-länder under flyktingkrisen (www.2). Givet att Sverige tog emot oproportionerligt många asylsökande jämfört med andra EU-länder (som premiss 2 fastställer) kan göra att Sverige har rätt att införa migrationsrestriktioner medan det från ett annat synsätt finns en moralisk skyldighet att Sverige som ett land med goda förutsättningar tar emot fler än stater med sämre förutsättningar.

Tankeexperimentet "Pond case" kan dock kritiseras för att det inte är applicerbart i de fall som uppsatsen prövar. Det kan ifrågasättas om det verkligen handlar om liv och död när Sverige väljer att införa restriktiv migrationspolitik. Barnet i dammen är onekligen på väg att drunkna men de asylsökande kan i vissa fall söka sig vidare och bli insläppta av ett annat land. Det önskvärda vore kanske en fungerande fördelning mellan EU-länder med en jämlik fördelning så att inget land behöver ta en oproportionerligt stor andel jämfört med andra

länder med likvärdiga förutsättningar. Utifrån tankeexperimentet är det nog svårt att säga att åskådarna ska låta barnet drunkna i och med att det är väldigt värdeladdat tankeexperiment och i viss mån kanske missvisande för det fall som uppsatsen prövar. Det vill säga att avstå från att rädda drunknande barn i en damm som är mitt framför en ses förmodligen av de flesta som moraliskt förkastligt (om man kan simma och alltså inte riskerar sitt eget liv) jämfört med att ett land inför migrationsrestriktioner i form av gränskontroller (för att få asylsökande att söka sig till andra länder) kanske inte med lika självklarhet ses som ett moraliskt oförsvarbart agerande. Till viss del kan det kanske ändå gå att använda sig av "Pond case" om man gör några förändringar. Låt säga att barnet (den asylsökande) inte är på väg att drunkna utan istället är strandsatt på en flotte i dammen i väntan på att någon av åskådarna (länderna) ska rädda (ta emot) barnet från den svåra situationen på flotten. Den svåra situationen innebär alltså i detta fall att den asylsökande (på flotten) inte får den trygghet och skydd en stat kan ge. Kanske kan dock även denna variant av "Pond case" kritiseras då ett territorium i någon slags limbo mellan stater som flotten symboliserar inte existerar i Europa vilket betyder att den asylsökande måste befinna sig i ett land för att försöka ta sig in i ett annat land. Trots detta känns flotten som ett målande exempel för den verklighet många asylsökande upplever i sin strävan eller väntan på asyl eftersom de asylsökande utan medborgarskap i Europa står utanför mycket av de skyddsnät och samhällskontrakt en stat kan erbjuda. Med tanke på det utanförskapet kanske inte barnets upplevelse på flotten är en så långsökt jämförelse.

I början av flyktingkrisen menade både regeringen och de etablerade partierna i oppositionen att det inte fanns någon övre gräns för antalet asylsökande på grund av att asylrätten sågs som absolut och kunde inte inskränkas (Esaïasson, Martinsson et al., 2016:6). Efter det ställningstagandet har en snabb politisk helomvändning gjorts där möjligheterna till att söka asyl försvårades kraftigt (www.25, www.22, www.17). Samtidigt stod regeringen fast vid att de värnade asylrätten men på ett internationellt plan (Banke, 2017:9-11, www.1). I maj 2017 meddelade den svenska regeringen att id-kontrollerna inte förlängs men att gränskontrollerna mot Danmark intensifieras och förlängs (www.17). Detta görs eftersom antalet asylsökande minskat med 80 procent sedan 2015 (www.17). Även med de hårdaste restriktionerna under flyktingkrisen fanns rätten att söka asyl. Med det i åtanke går det dock att ifrågasätta om de hinder (i form av transportöransvar, id- och gränskontroller etc.) som sattes upp gjorde det så pass svårt för människor att ta sig till Sverige att den svenska asylrätten under en period blev så pass svår att nyttja att den inskränktes. En invändning här är att inga restriktioner infördes för att begränsa just *rätten* till att söka asyl. Dock infördes restriktioner som försvårade

möjligheten att nyttja asylrätten. En fråga blir då utifall det går att försvåra med vilka restriktioner som helst men ändå kalla asylrätten intakt och inte inskränkt. Kanske går det att tänka sig asylrätten som en skala. Skalan kan sägas gå från ena sidan full möjlighet till att söka asyl för alla världens medborgare (svårt att uppnå i och med omvärldens gränskontroller och hur pass svårt det är att ta sig lagligt till Sverige som flykting). Till andra sidan av skalan som kan beskrivas som nästintill omöjligt att ta sig till mottagarlandet för att söka asyl. Följdfrågan blir då när det blir ”nästintill omöjligt” att ta sig till en stat för att där söka asyl. Det är väldigt svårt att ta reda på exakt hur många som eventuellt stoppades av regeringens restriktioner att ta sig till Sverige och söka asyl. Inom ramen av denna uppsats går det därför inte att svara på om till exempel transportöransvaret, id-och gränskontrollerna samt att det inte gick att söka asyl på svenska ambassader kan ha ”nästintill omöjliggjort” för asylsökande att söka asyl. Dock kvarstår att det även under de hårdaste restriktionerna kom asylsökande till Sverige för att söka asyl (www.21) vilket indikerar att asylrätten fortfarande fanns på plats och kanske inte alls kan kallas inskränkt.

Ett annat tankeexperiment som kan tas upp kan vara att en person blir tillfrågad att ha en behövande person boende hos sig och huruvida det går att rättfärdiga att säga nej. Här går också att tänka sig att personen som blir tillfrågad (mottagarlandet) är ansträngt av att tidigare haft behövande människor (asylsökande) boende hos sig eller att personen ifråga upplever en ekonomisk belastning. Det kan här verka rimligt att grannen som inte alls är ansträngd av tidigare hjälpinsatser och har god ekonomi tar emot de behövande till sitt hem. Detta tankeexperiment tror jag inte är applicerbart på det fall som uppsatsen prövar. Det finns, tror jag, en skillnad mellan att på makronivå (ett land) ta emot asylsökande och att på mikronivå (familj eller individ) ta emot människor i sitt egna hem. Skillnaden är att det nog är en större omställning och ekonomisk belastning för ett enskilt hushåll att erbjuda kost och logi till en behövande jämfört med att ett lands samhällsinstanser i ett välfärdssystem som Sverige erbjuder sin service till samma person. Däremot, menar jag, att det finns en medmänsklig solidarisk aspekt att hjälpa andra människor i nöd men det behöver inte betyda att solidariteten nödvändigtvis går så pass långt som att erbjuda boende i sitt egna hem.

Carens (1987:252) menar att både Robert Nozick, John Rawls och utilitarismen landar i samma grundläggande slutsats att det finns få sätt att rättfärdiga restriktiv immigration bland annat på grund av att alla människor har ett lika högt värde som individer. Här skulle Miller invända och förmodligen hänvisa till att en stats suveränitet, självbestämmande samt icke-

inblandning stater emellan innebär att stater har rätt att bestämma över sina egna gränser (2008:385). Millers (2008:383) teori "national responsibility" innebär en ny global rättviseteori som huvudsakligen handlar om skyddet av mänskliga rättigheter världen över och lika villkor för interaktion mellan politiska självständiga samhällen. Eftersom stater inte har lika villkor i interaktion med varandra så menar Miller att det handlar om en gradskala hur mycket av "national responsibility" som kan implementeras på en stat och länder som Sverige ses som en stat med goda förutsättningar utifrån Millers gradskala. Men det gör däremot inte många av de asylsökandes hemländer. Teorin menar att befolkningen kollektivt får ta konsekvenserna av landets agerande (på en gradskala utifrån hur pass mycket kontroll landet har över sin utveckling samt graden av restriktioner grannländer utsätter landet för) men eftersom befolkningen i till exempel Syrien hamnar väldigt lågt ner på Millers gradskala ser jag svårigheter att implementera Millers teori. Det kan kanske också vara svårt att moraliskt försvara att många staters befolkning kollektivt drabbas av respektive lands politiska elits beslutsfattande (som nog ofta blir fallet i länder där befolkning har lite inflytande). En invändning mot att stater med goda förutsättningar ger skydd till asylsökande kan vara att hjälp bör ske på plats, det vill säga omfördelning mellan rika och fattiga länder, vilket jag tror är en nödvändighet för att arbeta för global rättvisa men det ena behöver kanske inte utesluta det andra. Miller (2008:384) menar däremot att utifrån hans perspektiv så är det fel att rättvisa skulle kräva omfördelning länder emellan eftersom det skulle undergräva nationellt självbestämmande. Det går, enligt mig, att ifrågasätta rimligheten i att tillmäta nationella suveräniteten ett sådant högt värde att den ska utövas till priset av att människor riskerar att dö. Millers resonemang känns också som långt ifrån vad regeringen står för eftersom Sverige har enligt regeringens hemsida en lång tradition av generöst och ambitiöst bistånd och utvecklingssamarbete (www.26) vilket gör Millers resonemang mindre relevant i prövningen av premiss 4.

Ytterligare ett tankeexperiment (som vi kan kalla för) sandlådeargumentet kan vara relevant. Ett förskolebarn kommer med argumentet att på grund av att en lekkamrat betar sig dumt gör det att hen får bete sig dumt tillbaka. Här skulle förmodligen förskolepersonalen komma med invändningar och betona att bara för att någon annan betar sig dumt så rättfärdigar det inte att man får bete sig lika dumt tillbaka och att man i grunden ska vara snäll. I denna uppsats går det kanske att tänka sig att bara för att andra EU-länder betar sig "dumt" (osolidariskt), inte tar sitt ansvar och inte ger asylsökande skydd så betyder det kanske inte att Sverige får mer rätt att agera lika "dumt". Att införa migrationsrestriktioner (bete sig "dumt") och hoppas på

att andra länder ska ändra sitt agerande (bete sig ”snällt”) kanske går att ifrågasättas om det är en hållbar lösning. Dock går det att kritisera även detta tankeexperiment med invändningen att migrationsrestriktioner inte kan jämföras med att ”bete sig dumt” vilket förmodligen Miller (2008:385) skulle hålla med om och lyfta att en stat har i och med suveräniteten och självbestämmande rätt att fatta beslut över sina egna landsgränser. Regeringen skriver på sin hemsida (den 23:e oktober 2015) i texten *Insatser med anledning av flyktingkrisen* att de genom att införa restriktioner och med andra påtryckningsmetoder pressar andra länder att ta sitt ansvar (www.8) men enligt premiss 2 kanske det går att ifrågasätta om denna strategi fungerar då omfördelningen brister och inget fungerade system för mer jämlik fördelning av asylsökande har arbetats fram (Thielemann, 2005:807, Esaiasson, Martinsson et al., 2016:13, www.12). I och med detta så kanske det kan gå att tänka sig att det finns bättre sätt att påverka andra länder än migrationsrestriktioner som påtryckningsmetod för att få andra att ta emot fler. Sverige som historiskt stått för en på europeisk nivå jämförelsevis generös migrationspolitik och (i vissa aspekter) kanske kan ses som ett föredöme för andra länder kan nog påverka andra länders agerande till det bättre på andra sätt än migrationsrestriktioner.

Enligt regeringens proposition (2015/16:65) har läget förbättrats i Sverige efter införandet av gränskontroller (www.13). Men vidare står det att när propositionen skrevs (den 9:e december 2015) var det ännu en så pass hög nivå av asylansökningar att situationen fortfarande ur ett brett perspektiv var ett allvarligt hot mot allmän ordning och inre säkerhet (www.13).

Propositionen lyfter att migrationsströmmarna medför akuta utmaningar i Sverige med tanke på samhällets funktionalitet och rikets säkerhet. Vidare står att de tillfälliga gränskontrollerna som regeringen beslutade att återinföra (den 12:e november 2015) infördes för att andra åtgärder bedömdes otillräckliga. Om regeringens verklighetsbeskrivning stämmer (att situationen var så pass ansträngd att andra åtgärder inte räckte) skulle det kunna rättfärdiga en migrationsåtgärds utifrån Carens (1987:260) ”public order principle”. Samtidigt krockar det till viss del med vad Carens (1987:251) tidigare uttryckt kring "priority of liberty" (rätten till generellt sett fri rörlighet) och att rika västerländska liberala demokratier har fått sätt att rättfärdiga exkludering av människor i nöd. Jag har dock svårt att se att ”public order principle” enligt Carens kan rättfärdigas i Sveriges fall vid den tidpunkt som migrationsrestriktionerna infördes. Anledningen är att det var en sådan omfattande omläggning av migrationspolitiken samt införd på så pass kort tid vilket jag uppfattar som att det förmodligen inte skulle falla in under Carens resonemang kring att använda principen sparsamt och precis på den nivå som behövs för att behålla den allmänna ordningen. Eftersom

Carens (1987:260) menar (och han refererar också till Rawls, 1971) att den rådande normen av migrationsrestriktioner som världen har ligger på en för hög nivå så kanske det går att dra slutsatsen att han tycker att hårdare restriktioner utöver den normen blir ett steg i fel riktning. Exakt vilken nivå i antal asylsökande som skulle fungera och samtidigt behålla den allmänna ordningen är givetvis svårt att räkna ut och förutse och ett hårt belastat samhällssystem är ett stort problem för en stat. Men samtidigt kan det kanske gå att ifrågasätta ifall ett hållbart system borde väga lika tungt som att tillgodose mänskliga rättigheter i form av en fristad för skyddsbehövande människor.

Banke (2017:107) skriver att debatten under flyktingkrisen mest handlade om systemets hållbarhet och att rättighetsperspektivet hos individen då missas. Vidare skriver han att det är just ur ett rättighetsperspektiv som asylrätten är skriven och även bör ses utifrån och att Sverige har en skyldighet, som är absolut, att pröva varje asylansökan och bevilja skydd i och med att asylrätten är en skyddslagstiftning. Det verkar dock inte finnas belägg för att så inte skulle varit fallet då de asylansökningar som kom in under flyktingkrisen prövades men det infördes restriktioner som kraftigt försvårade att söka asyl (www.25, www.17). Däremot kanske det går att ifrågasätta om konsekvenserna av åtstramningarna i migrationspolitiken slogs ut rättvist på de asylsökande. Med det menar jag till exempel att en del transportörer som kontrollerade id-handlingar var, enligt Sveriges Radio, okunniga kring olika typer av id-handlingar vilket ökade risken för att de hellre nekade människor för att undvika eventuella sanktioner (www.25). Kanske betyder det att det finns en viss godtycklighet om det de facto var så att asylsökande med giltiga id-handlingar kunde bli nekade på grund av okunnighet hos transportören som Sveriges Radio skriver i sin text (www.25). Dessutom verkar det handla om tur eller hur pass skickliga de asylsökande var på att övertyga som avgjorde om de tilläts åka med till Sverige (www.25). I och med att rätten för asylsökande att vistas i Sverige inte existerar förrän personen uppgett för svensk polis (i Sverige) att de vill söka asyl så innebär det att de blir svårt för de utan pass och visum att övertyga till exempel ett flygbolag eller en busstransportör som inte vill riskera att tvingas betala höga kostnader i återresor och sanktionsavgifter (www.25). Kanske går det att ifrågasätta om det är rimligt att vissa flyktingar med giltiga resehandlingar tillåts resa av vissa transportörer men kan nekas av de som är okunniga kring deras id-handlingar eller bara vill ta det säkra före det osäkra för att inte riskera ekonomiska konsekvenser. Samtidigt går det att invända att det kanske ligger utanför Sveriges ansvar eller kontroll att andra länders transportörer hanterar resenärer olika av skälen just nämnda. Men det kanske också kan gå att hävda att det önskvärda vore att

Sverige strävar efter att konstruera ett asylsystem utan godtycklighet och där så pass lika villkor som möjligt råder vad gäller likabehandling människor emellan och därmed möjligheten att få transporteras till Sveriges gränser.

Banke (2017:109-110) menar att det är vårt ansvar att hjälpa människor som dyker upp i Sverige och kan bevisa sitt skyddsbehov och han tillägger att det är bättre med ett lite sämre skydd i Sverige än inget alls. Han betonar att EU borde ta större ansvar och att EU-länder gemensamt borde hantera ansvaret. Men tillägger att det är en klen tröst för en skyddsbehövande människa att ett annat land borde ta större ansvar. Banke tycker att den tillfälliga lagen (med migrationsrestriktioner, tillfälliga uppehållstillstånd, begränsad familjeåterförening och åldersbedömningar med mera) var ett klumpigt framhastat lagförslag som med rätta fick omfattande och allvarlig kritik (2017:116-117). Bankes resonemang är något som stämmer väl överens med Carens synsätt. Enligt Carens (1987:251-253) är det inte relevant om Sverige tagit ett större ansvar än andra EU-länder eftersom moralen står fast vid att det är generellt sett är fel av en rik liberal stat att stänga ute människor i nöd och han menar att människor borde få bosätta sig var de vill. Ett undantag (förutom tidigare nämnd "public order principle") skulle vara vad Carens kallar för "the perspective of the worst-off". Dock menar han att detta undantag blir irrelevant för frihet (liberty) har enligt Carens högre prioritet än invandringsrestriktioner och därmed bör frihet prioriteras. Med Carens resonemang går det förmodligen inte att rättfärdiga att Sverige, som rik liberal stat, stängde ute tusentals asylsökande varav de flesta kom från krigets Syrien och skulle falla in under vad Carens beskriver som fattiga och/eller förtryckta människor. Carens menar att eftersom "the priority of liberty" väger tyngst så bör den prioriteras över "the perspective of the worst-off". Eftersom de också är i konflikt med varandra, det vill säga att det inte går att prioritera frihet (generellt sett fri rörlighet) samtidigt som man begränsar migrationen på grund av ekonomiska aspekter. Dessutom är det sistnämnda svårt att mäta i och med att det omöjligt går att veta hur många asylsökande och hur deras potentiella behov skulle sett ut om den svenska regeringen inte begränsat migrationen. Dock verkar det osannolikt att det skulle gå så långt att Sveriges ekonomiska välstånd skulle sjunka till en nivå i närheten av den nivå de skyddsbehövande migranterna hade under flyktingkrisen. Så osannolikt, menar jag, att "the perspective of the worst-off" förmodligen inte är applicerbart i Sveriges fall.

5. Regeringens slutsats: Sverige har rätt att göra migrationspolitiken mer restriktiv

Premiss 1 fastställer att det initialt sett innebär en ekonomisk kostnad och en belastning på samhällsinstanser med asylinvandring till Sverige. Premiss 2 fastställer att Sverige tagit emot oproportionerligt stort antal asylsökande jämfört med andra EU-länder. Premiss 2 fastställer också att det på grund av bristande omfördelning av asylsökande på EU-nivå inneburit en hårdare och ojämlig belastning för länder som Sverige. Premiss 3 fastställer att regeringens införande av en restriktiv migrationspolitik under flyktingkrisen ledde till en minskad börda i form av färre asylsökande. Såhär långt, på premisserna 1-3, har regeringens argument bärkraft och är tillförlitliga efter att ha testats på empirisk grund.

Men utifrån allt som skrivits kring premiss 4 går det inte, menar jag, att med säkerhet fastställa att Sverige hade rätt att, som premissen lyder, vidta åtgärder som minskar bördan bara på grund av att Sverige tog emot ett oproportionerligt stort antal asylsökande. Den osäkerhet som finns med alla de aspekter (för och emot regeringens agerande) som tagits upp under premiss 4 gör att jag har svårt att komma till slutsatsen att regeringens agerande går att rättfärdigas på normativ grund. Den perioden under flyktingkrisen med id-och gränskontroller då det var som svårast att ta sig till Sverige är den period som vart i fokus i prövningen av premiss 4. Enligt premiss 4 går det förmodligen inte att säga att asylrätten inskränktes utan en mer passande beskrivning skulle kanske vara att den begränsades i och med att det blev svårare att ta sig till Sverige och söka asyl. Trots att Sverige var under hård belastning och att andra stater med likvärdiga förutsättningar borde tagit emot fler så har jag svårt att se det som tillräckligt för att motivera att Sverige får rätten att agera likadant. Carens (2007:251-253) ser fri rörlighet som en grundläggande rättighet och att rika västerländska stater på få sätt kan rättfärdiga migrationsrestriktioner. Kanske är det svårt att nå hela vägen till Carens synsätt i dagens samhälle men jag tycker att det önskvärda är att arbeta i den riktningen istället för åt Millers synsätt om att värna suveräniteten och självbestämmanderätten. Jag förstår dock vad Miller (2008:384) menar med att krav på omfördelning av resurser undergräver en stats suveränitet. Men jag menar att det inte är eftersträvansvärt med icke-inblandning och ett system där stater får bestämma helt själva och kan välja bort att agera solidariskt med andra länder som har sämre förutsättningar. Jag anser att det är önskvärt att rika stater arbetar för en fördelning av resurser (bland annat ekonomiska i form av bistånd och utvecklingsarbete) samt alltmer öppnar sina gränser för skyddsbehövande att söka asyl. Det är också mitt svar på frågeställningen Hjorthen (2017:37) lyfter med hjälp av Singers (1972) tankeexperiment "Pond case" kring vem som ska hjälpa den i nöd och jag menar att "räddningsuppdraget"

idealt sätt borde fördelas utefter den "hjälpande" statens förutsättningar. Jag menar att alla som har en möjlighet att undsätta en människa i nöd (utan drastiska konsekvenser som följd) har den skyldigheten. Vad jag menar med drastiska konsekvenser kan förklaras med Carens (2007:262) "perspective of the worst-off". Eftersom det är svårt att tänka sig att Sveriges ekonomiska välstånd hade blivit värre än vad till exempel en syrier skulle ha upplevt om denne antingen fick fly vidare för att pröva sina asylskäl i andra stater eller återvända till Syrien så kan man nog bortse från detta perspektiv. Det är också något som Carens förespråkar eftersom han anser att "the priority of liberty" trumfar "the perspective of the worst-off" vilket gör det perspektivet irrelevant menar han.

Utifrån Carens (2007:260) "public order principle" håller jag med om att det går att rättfärdiga små restriktioner i migrationen om landets allmänna ordning hotas allvarligt men en förutsättning här är att också andra länder håller sig vid samma princip och inte använder (som Carens menar att Rawls varnar för) principen i stor skala eller som ursäkt för att införa migrationsrestriktioner. Jag menar här att Sveriges omfattande omläggning av migrationspolitiken förmodligen skulle falla in under vad Rawls beskriver som stor skala och är därmed inte, utifrån Carens princip, en försvarbar åtgärd. Precis som Carens (1987:252) skriver, håller jag med om, att det är det svårt att rättfärdiga att en människas livschanser skiljer sig åt så pass mycket bara beroende på om man har turen att födas i en västerländsk rik stat. Carens (1987:252) beskriver det som att medborgarskap i en västerländsk liberal stat är den moderna motsvarigheten till feodala privilegier, det vill säga en ärvd status som på ett omfattande vis ökar individens livschanser och han menar att om man tänker efter så är det svårt att rättfärdiga denna orättvisa.

5. Diskussion

Argumentationsprövningen har i denna uppsats resulterat i att regeringens agerande (utifrån de skäl de hade) inte går att rättfärdigas på en moralisk grund. Det vill säga att trots att argumentet bygger på korrekt empiri (premisserna 1-3) räckte det inte till för att rättfärdiga restriktioner i migrationspolitiken (enligt premiss 4) och därmed försvåra för människor att söka asyl. Precis som metodavsnittet i denna uppsats tar upp så handlar argumentationsprövningen om att se utifall premisserna har beviskraft och leder till slutsatsen. I regeringens argument leder premisserna 1-3 (i denna uppsats) inte till att premiss 4 är korrekt vilket i sin tur gör att regeringens slutsats inte stämmer (enligt denna uppsats). Regeringen hade alltså (enligt denna uppsats) inte rätt att införa restriktioner i

migrationspolitiken, under flyktingkrisen 2015, i syfte att minska antalet asylsökande och att sätta press på andra länder att ta emot fler. Eftersom en stor del av uppsatsen bygger på en normativ grund det vill säga bygger på mina argument med stöd av bland annat Carens och Bankes resonemang är det givetvis möjligt att andra uppsatsförfattare och forskningsunderlag kan komma till en helt andra slutsatser. Därför är det viktigt att åsikterna läggs fram systematiskt som gör det lätt att följa och med en tydlighet som gör det lätt att veta när det är mina argument. Jag har för att uppnå detta betonat när åsikter läggs fram av mig eller av andra forskare och resonerat mig fram och tillbaka med egna argument och ställt upp dem mot motargument för att komma närmare en slutsats i frågan. Min förhoppning är att mitt tillvägagångssätt gör texten transparent och lätt att granska av läsare.

Denna uppsats har fokuserat mest på Sverige och andra EU-länder under flyktingkrisen. Då kan det vara lätt att glömma att de allra flesta flyktingar tar sig inte till Europa. Gottwalds (2014:1-2) skriver att när det handlar om omfördelning är det inte främst inom EU som det mest akuta behovet finns utan utvecklingsländer är idag de som tar emot flest flyktingar till ett redan ansträngt samhälle. Hemsidan Migrationsinfo skriver under inlägget *Flyktingar i världen* (den 19:e oktober 2016) att 86 procent av världens flyktingar uppehåller sig i utvecklingsländer (www.7). Med det i åtanke är nog de flesta europeiska länder bättre lämpade, eller mer "simkunniga" för att ta "Pond case" (Hjorthen, 2017:37) som exempel, att ta emot asylsökande och ge dem en fristad från förtryck och förföljelse.

6. Referenser

Böcker och artiklar

Badersten, B. (2006). *Normativ metod - att studera det önskvärda*. Lund: Studentlitteratur.

Banke, V. (2017). *Andrum - om stölden av en flyktingkris och om de bestulna*. Stockholm: Nordstedt förlag.

Carens, J. H. (2003). Who Should Get in? The Ethics of Immigration Admissions. *Ethics & International Affairs*. 17 (1), 95-110. doi: 10.1111/j.1747-7093.2003.tb00421.x

Carens, J.H. (1987). Aliens and Citizens: The Case for Open Borders. *The Review of Politics*. 49 (2), 251-273.

Carens, J. H. (2008). Immigration, Democracy, and Citizenship. I Schmidtke, O. &

Ozcurumez, S. (Red.), *Of States, Rights, and Social Closure*. (s. 17-36). New York: Palgrave Macmillan.

Ekberg, J. (2009). Invandringen och de offentliga finanserna. *Rapport till Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi*. Finansdepartementet.

Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., Wängnerud, L. (2017). *Metodpraktikan- konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Stockholm: Nordstedts förlag.

Esaiasson, P., Martinsson & J., Sohlberg, J. (2016). *Flyktingkrisen och medborgarnas förtroende för samhällets institutioner – en forskarrapport*. MSB1035. Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs Universitet: Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Friberg-Fernros, H. (2008). *I gränslandet till liv och död - om människovärdet och den offentliga maktens koherens*. (Doktorsavhandling, Statsvetenskapliga institutionen). Göteborg: Göteborgs universitet.

Gottwald, M. (2014). Burden Sharing and Refugee Protection. *Oxford Handbooks Online*. 1-16. doi: 10.1093/oxfordhb/9780199652433.013.0044

Hjorthen, F. D. (2017). *Who should Intervene? - Distributing the Duties of Humanitarian Intervention*. (Doktorsavhandling, Statsvetenskapliga institutionen). Göteborg: Göteborgs Universitet.

Lundh, C. (2005). *Invandringen till Sverige*. Stockholm: SNS förlag.

Miller, D. (2005). Immigration: The Case for Limits. I A. I. Cohen & C. Heath Wellman. (Red.), *Contemporary Debates in Applied Ethics* (s.193-206). Oxford: Blackwell Publishing.

Miller, D. (2008). National responsibility and global justice. *Critical Review of International Social and Political Philosophy*. 11 (4), 383-399. doi: 10.1080/13698230802415862

Thielemann, E. R. (2005). Symbolic Politics or Effective Burden-Sharing? Redistribution, Side-payments and the European Refugee Fund. *Journal of Common Market Studies*, 43 (4), 807-824. doi: 10.1111/j.1468-5965.2005.00597.x

Thompson , T. A. (1996). Reasoning from False Premises: The Role of Soundness in Making Logical Deduction. *Canadian Journal of Experimental Psychology*, 50 (3), 315-319. doi: 10.1037/1196-1961.50.3.315

Webbsidor

www.1:

<http://www.regeringen.se/artiklar/2015/11/regeringen-foreslar-atgarder-for-att-skapa-andrum-for-svenskt-flyktingmottagande/>

Hämtad den: 2017-11-10.

www.2:

<https://www.europaportalen.se/2016/04/sverige-gav-nast-flest-flyktingar-asyll>

Hämtad den: 2017-11-20.

www.3:

<http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/7233417/3-20042016-AP-EN.pdf/34c4f5af-eb93-4ecd-984c-577a5271c8c5>

Hämtad den: 2017-11-20.

www.4:

<https://www.europaportalen.se/content/tva-ar-efter-flyktingkrisen-20-ganger-farre-migranter>

Hämtad den: 2017-11-21.

www.5:

<http://missingmigrants.iom.int/region/mediterranean>

Hämtad den: 2017-11-21.

www.6:

<https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Statistik.html>

Hämtad den: 2017-11-21.

www.7:

<https://www.migrationsinfo.se/migration/varlden/flyktingar-i-varlden/>

Hämtad den: 2017-12-21.

www.8:

<http://www.regeringen.se/4aa54c/contentassets/6519e46a9780457f8f90e64aefed1b04/overens>

kommelsen-insatser-med-anledning-av-flyktingkrisen.pdf

Hämtad den: 2017-11-28.

www.9:

<https://helda.helsinki.fi/handle/10138/175788>

Hämtad den: 2017-12-02.

www.10:

<http://www.statskontoret.se/globalassets/publikationer/2016/201632.pdf>

Hämtad den: 2017-11-28.

www.11:

<https://www.europaortalen.se/2015/09/ny-eu-politik-klar-landerna-delar-flyktingar-mellan-sig>

Hämtad den: 2017-11-29.

www.12:

<https://www.europaortalen.se/2016/09/eu-kommissionar-inte-frivilligt-folja-eu-lagar>

Hämtad den: 2017-11-29.

www.13:

<http://www.regeringen.se/contentassets/23c37b142cd54d658d660dc5ca27afe5/sarskilda-atgarder-vid-allvarlig-fara-for-den-allmanna-ordningen-eller-den-inre-sakerheten-i-landet-prop.-20151667>

Hämtad den: 2017-12-18.

www.14:

<https://www.migrationsinfo.se/hard-kritik-mot-regeringens-lagforslag-om-tidsbegransade-uppehallstillstand/>

Hämtad den: 2018-01-14.

www.15: <http://www.dn.se/sthlm/stockholmarevalkomnar-flyktingar-med-stor-manifestation/>

Hämtad den: 2018-01-11.

www.16:

<http://www.regeringen.se/artiklar/2017/05/fragor-och-svar-om-id-kontroller-och-granskontroller/>

Hämtad: 2018-01-12.

www.17:

<http://www.oresundsinstitutet.org/fakta-id-kontrollerna-over-oresund-forlanger-restiden-med-tag-till-sverige-med-mellan-10-och-50-minuter/>

Hämtad den: 2018-01-12.

www.18:

<https://www.migrationsinfo.se/migration/varlden/flyktingkonventionen/>

Hämtad den: 2018-01-12.

www.19:

<http://www.manskligarattigheter.se/sv/de-manskliga-rattigheterna/vilka-rattigheter-finns-det/flyktingars-rattigheter>

Hämtad den: 2018-01-12.

www.20:

<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=4058&artikel=6246248>

Hämtad den: 2018-01-12.

www.21:

<https://polisen.se/Arkiv/Nyhetsarkiv/Gemensam/Sammanfattning-av-granspolisarbetet-i-Alma/>

Hämtad den: 2018-01-12.

www.22:

<https://www.svd.se/nu-oppnar-aven-danmark-for-granskontroller>

Hämtad den: 2018-01-13.

www.23:

<https://www.hd.se/2015-08-20/sverige-mindre-attraktivt-som-asylland>

Hämtad den: 2018-01-13.

www.24:

<https://www.migrationsinfo.se/transportoransvaret/>

Hämtad den: 2018-01-13.

www.25:

http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6356748*

Hämtad den: 2018-01-14.

www.26:

<http://www.regeringen.se/regeringens-politik/internationellt-utvecklingssamarbete/>

Hämtad den: 2018-01-18.

7. Appendix: Regeringens förslag på åtgärder för att skapa ett andrum (www.1).

De understrukna styckena i texten nedan är gjorda av uppsatsförfattaren för att tydliggöra att det är dessa meningar som används som grund för rekonstruktionen av regeringens argument (se *Metod*).

”Arkiv: Åsa Romson, Klimat- och miljöminister, vice statsminister
03 oktober 2014 - 25 maj 2016

Regeringen föreslår åtgärder för att skapa andrum för svenskt flyktingmottagande

Sverige har i den värsta flyktingsituationen sedan andra världskriget tagit ett större ansvar än något annat land i västvärlden. Vi är ett litet land som gör en enorm insats och det svenska folket visar stor solidaritet i en svår tid. Vi värnar den internationella asylrätten.

Efter sommaren har antalet flyktingar som söker sig till Sverige ökat kraftigt och bara de senaste två månaderna har 80 000 personer sökt asyl i Sverige. Av dem är det så många barn och unga så att det motsvarar över 100 nya skolklasser varje vecka. Myndigheter och kommuner har nu svårt att klara av ansträngningen. Kommuner Lex Sarah-anmäler sig själva för att de inte längre kan sköta sitt mottagande på ett säkert sätt. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap slår larm om att viktiga samhällsfunktioner inte klarar av ansträngningen. Sverige kan inte längre garantera tak över huvudet för de som söker sig till vårt land och den senaste veckan har människor tvingats sova utomhus.

Därför föreslår nu regeringen en rad åtgärder för att skapa ett andrum för svenskt flyktingmottagande. Det kräver att antalet personer som söker asyl och beviljas uppehållstillstånd i Sverige minskar kraftigt. Regeringen vill därför under en period anpassa asylreglerna till miniminivån i EU för att fler ska välja att söka asyl i andra EU-länder.

Samtidigt ska kapaciteten i mottagandet förbättras. Många kommunala verksamheter är hårt ansträngda eller står inför stora prövningar. Det gäller bland annat socialtjänsten, skolan och traumavården. En annan stor utmaning är att möta den snabbt växande befolkningens behov av bostäder. Här krävs fortsatt insatser.

De åtgärder regeringen nu föreslår är nödvändiga i den akuta situationen men inte i sig en långsiktig väg framåt. Flyktingsituationen behöver hanteras samfällt inom den Europeiska Unionen. Regeringen kommer därför fortsatt driva på för ett system där alla länder, utan att göra avkall på den individuella asylprövningen, tar ett gemensamt ansvar för flyktingmottagandet. Regeringen vill att Dublinförordningen ska göras om och ersättas med ett nytt permanent omfördelningssystem i EU.

Regeringens förslag på åtgärder

Den svenska lagstiftningen ska tillfälligt anpassas till minikrav enligt internationella konventioner och EU-rätten.

Lagen ska, med undantag av vad som framgår av nedan, gälla för de asylbeslut som fattas under perioden som lagen är giltig. Den är tillfällig med en giltighet på tre år och innebär följande tidsbegränsade undantag från regler i utlänningslagen:

Tidsbegränsade uppehållstillstånd för alla skyddsbehövande utom kvotflyktingar.

Flyktingar och alternativt skyddsbehövande som beviljas skydd i Sverige ska beviljas tidsbegränsade uppehållstillstånd. Flyktingar ska vid första prövningstillfället beviljas uppehållstillstånd i tre år och alternativt skyddsbehövande i ett år. Tillstånden ska kunna förlängas. Huvudregeln ska även vid förlängning vara att ett tidsbegränsat tillstånd beviljas.

Undantag gäller de barn och deras familjer som registrerat sin ansökan innan uppgörelsen presenterats och som fortfarande vistas i Sverige. För dem gäller befintliga regler förutsatt att barnet vid beslutstillfället fortfarande är under 18 år. Därtill ska det vara möjligt att beviljas permanent uppehållstillstånd när det första tillfälliga uppehållstillståndet löpt ut om man kan uppvisa en taxerad inkomst på en nivå som det går att försörja sig på.

Kvotflyktingar ska även fortsättningsvis beviljas permanenta uppehållstillstånd.

Begränsad rätt till anhöriginvandring för skyddsbehövande med tidsbegränsade tillstånd.

Flyktingar med tidsbegränsade uppehållstillstånd ska bara kunna återförenas med sin kärnfamilj. När det gäller makar ska det krävas att båda parter är minst 21 år för att rätt till familjeåterförening ska medges. Alternativt skyddsbehövande som har tidsbegränsade uppehållstillstånd ska inte ha rätt till familjeåterförening.

Skärpta försörjningskrav.

Ett försörjningskrav ska gälla vid all anhöriginvandring utom när flyktingar ansöker om familjeåterförening under de tre första månaderna efter att flyktingstatus beviljats.

Försörjningskravet ska utvidgas till att omfatta även ett krav på att anknytningspersonen ska kunna försörja familjemedlemmen som kommer hit.

Övriga skyddsbehövande har inte rätt till uppehållstillstånd.

Kategorin övriga skyddsbehövande ska inte ha rätt till uppehållstillstånd.

Bestämmelsen om uppehållstillstånd på grund av synnerligen/särskilt ömmande omständigheter ska ersättas av en bestämmelse som medger att uppehållstillstånd kan beviljas av humanitära skäl i vissa mycket begränsade undantagsfall.

Det ska inte finnas någon särskild bestämmelse om uppehållstillstånd för barn dock ska portalparagrafen om barnets bästa vara fortsatt tillämplig.

Regeringen vill införa medicinsk åldersbestämning av asylsökande tillämpas

Frågan om en asylsökande är under 18 år är viktig för både boende och omvårdnad såväl som i frågan om uppehållstillstånd. Det gäller att finna en ordning så att medicinsk åldersbestämning av asylsökande kan tillämpas i de fall det saknas tillförlitliga handlingar som kan säkerställa en persons exakta ålder och då det kvarstår tvivel om den ålder som uppgetts.

I närtid inför Sverige ID-kontroller på samtliga kollektiva transportsätt till Sverige.

Det innebär ID-kontroller även på färjan mellan Helsingborg och Helsingör samt både på tåg- och busstrafiken över Öresundsbron.

Publicerad 24 november 2015 · Uppdaterad 24 november 2015” (www.1).